

Bestyrelse og direktion for
Tønder Bank A/S
Storegade 22
6270 Tønder

2. november 2012

Fastsættelse af solvenskrav og frist til opfyldelse heraf

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finanstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

1. Finanstilsynets afgørelse og klagevejledning

Det er Finanstilsynets opfattelse, at de af Tønder Bank A/S opgjorte nedskrivninger ikke er tilstrækkelige. Tilsvarende er bankens opgjorte individuelle solvensbehov heller ikke tilstrækkeligt.

Finanstilsynet vurderer, at banken skal nedskrive 319 mio. kr. i forhold til 30. juni 2012, jf. Fondsrådets afgørelse af dags dato. Dermed må bankens egenkapital anses for tabt, og bankens faktiske solvens udgør herefter 0 pct. Tilførsel af ny kapital til banken vil derfor i vidt omfang skulle ske i form af egenkapital.

Banken opfylder således ikke solvenskravet i lov om finansiel virksomhed § 124, stk. 2, om at basiskapitalen skal udgøre mindst 8 pct. af de risikovægtede poster.

Efter udgiftsførsel af disse nedskrivninger er det Finanstilsynets vurdering, at bankens tilstrækkelige basiskapital udgør mindst 278 mio. kr., jf. § 124, stk. 1 i lov om finansiel virksomhed

Finanstilsynet skal derfor endvidere i medfør af § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed fastsætte et solvenskrav på 13,5 pct., svarende til en tilstrækkelig basiskapital på 278 mio. kr.

Ovennævnte faktiske solvens er selvsagt lavere end det førnævnte individuelt fastsatte solvenskrav på 13,5 pct.

Finanstilsynet skal derfor i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed meddele en frist til søndag den 4. november 2012, kl. 18.00, til at opfylde solvenskravet. Finanstilsynet vil tage stilling til en eventuel fristforlængelse, såfremt banken anmoder herom. Det retlige grundlag for Finanstilsynets afgørelser fremgår af bilag 1.

Banken skal senest 6 timer efter modtagelse af denne afgørelse give besked om, hvorvidt banken agter at lade sig afvikle efter lov om finansiel stabilitet, jf. § 16 f, stk. 1, i lov om finansiel stabilitet.

Finanstilsynets afgørelser kan, senest 24 timer efter at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet, Dahlerups Pakhus, Langelinje Allé 17, Postboks 2000, 2100 København Ø, tlf. 41 72 71 45, jf. § 372, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed.

Det følger af § 7 i bekendtgørelse om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn, at det er forbundet med et gebyr på 4.000 kr. at klage til Erhvervsankenævnet. Efter § 15, stk. 4, i nævnte bekendtgørelse, kan nævnet eller formanden på dets vegne træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr, hvis der gives klageren helt eller delvist medhold. Gebyret tilbagebetales, hvis klagen afvises, jf. § 8, stk. 2.

Da denne afgørelse er truffet af Finanstilsynet som en uopsættelig sag, der ellers skulle have været forelagt Det Finansielle Virksomhedsråd, er det udgangspunktet, jf. § 354a, i lov om finansiel virksomhed, at afgørelsen offentliggøres. Sagen har været forelagt formanden for Det Finansielle Virksomhedsråd. Offentliggørelsen kan dog udskydes, hvis en offentliggørelse kan medføre uforholdsmæssig stor skade for banken. Finanstilsynets offentliggørelse vil som udgangspunkt afvente bankens egen offentliggørelse.

Dette brev sendes i kopi til bankens eksterne revision samt Finansiell Stabilitet A/S.

2. Sagsfremstilling

Tønder Bank er en lokal bank med Tønder og omegn som det primære forretningsområde. Banken har mindre filialer i Århus og København. Banken har kun få engagementer uden for sit naturlige markedsområde.

Banken har ikke store eksponeringer mod enkelte brancher. Bankens største brancheeksponering er således i forhold til landbrug, som udgør 12 pct. af udlån og garantier. Ejendomseksponeringen er 9,3 pct.

Banken har ifølge sine indberetninger til Finanstilsynet ikke nogen store engagementer (det vil sige engagementer, som udgør mere end 10 pct. af basiskapitalen). Dermed ligger banken væsentligt lavere end gennemsnittet for gruppe 3 og har derfor en mindre koncentration på enkeltkunder, hvilket tilsiger en større risikospredning.

Endelig har banken indberettet en væsentligt mindre andel af engagementer med svaghedstegn eller OIV (objektiv indikation for værdiforringelse) end de øvrige gruppe 3-institutter.

Tabel 1. Sammenligning af indberetninger, Tønder Bank og gruppe 3, pr. 30. juni 2012.

Pct.	Tønder Bank	Gruppe 3
Store engagementer	0	25,1
Engagementer med svaghedstegn eller OIV	27,4	39,8

Banken har pr. 30. juni 2012 udlån for 2,0 mia. kr. og en samlet balance på 2,9 mia. kr.

På passivside har banken samlet indlån på 1,9 mia. kr. Banken har dermed stort set balance mellem indlån og udlån. Banken har ikke optaget statsligt kapitalindskud, men har individuelle statsgarantier for ca. 295 mio. kr.

Bankens udlånsvækst var under højkonjunkturen i 2004-2008 lavere end gennemsnittet for gruppe 3-institutterne. Banken er således ikke vokset voldsomt, heller ikke under den seneste højkonjunktur.

I den efterfølgende konjunkturedgang har Tønder Bank haft positive resultater fra 2009 og frem, jf. tabel 2. Banken har både i 2010, 2011 og 2012H1 (1. halvår) opgjort en andel af engagementer med svaghedstegn eller OIV, som har været lavere end i sammenlignelige institutter.

Tabel 2. Tønder Bank, udvalgte indrapporterede nøgletal, 2009-2012 H1

	2009	2010	2011	2012 H1
Basisindtjening, mio. kr.	68,5	59,0	57,9	39,9
Nedskrivninger, mio. kr.	58,4	63,6	38,6	32,5
Resultat før skat, mio. kr.	18,4	11,3	14,2	12,3
Eng. med svaghedstegn eller OIV, pct.	15,1	18,5	26,4	27,4

Revisionen har i alle tre ovennævnte år forsynet årsrapporten med en revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger. Revisionen har desuden erklæret sig enig i bankens værdiansættelse af de 10 største engagementer i forbindelse med aflæggelsen af årsrapporterne.

Finanstilsynet påbegyndte inspektion af banken den 1. oktober 2012. Finanstilsynet tilkendegav her overfor banken, at bankens nedskrivningsberegninger ikke var i overensstemmelse med regnskabsreglerne, og at der på den baggrund måtte forventes et mernedskrivningsbehov på de engagementer, hvor banken havde konstateret OIV. Den påbegyndte engagementsgennemgang understøttede denne opfattelse.

På den baggrund valgte banken torsdag den 4. oktober 2012 at anmode Finanstilsynet om at udskyde den resterende del af inspektionen, da banken ønskede at genoptage fusionsforhandlingerne med et andet dansk pengeinstitut. Banken havde i foråret 2012 forhandlet fusion med det pågældende institut, men forhandlingerne var afsluttet på baggrund af uenighed om prisen på Tønder Banks aktier.

Den 8. oktober 2012 modtog Finanstilsynet en tidsplan for fusionsforhandlingerne fra Tønder Bank, som tilkendegav en sådan realitet i disse forhandlinger, at Finanstilsynet på den baggrund valgte at udskyde inspektionen.

Inspektionen blev genoptaget i perioden 25.-31. oktober 2012, da det var afklaret, at det pågældende pengeinstitut for nærværende ikke ønskede at komme med et fusionstilbud til Tønder Bank.

Finanstilsynet har i forbindelse med inspektionen gennemgået bankens 60 største engagementer sammen med banken. Herudover har Finanstilsynet gennemgået engagementerne fra nr. 61 til nr. 149. Disse er dog ikke gennemgået sammen med banken.

Gennemgangen af bankens 60 største engagementer udgør ca. 45 pct. af bankens kreditter målt efter volumen.

Finanstilsynets gennemgang har godtgjort, at banken i utilstrækkeligt omfang har solvensreserveret og nedskrevet på bankens engagementer. Det er således Finanstilsynets vurdering, at banken i væsentlig grad har undervurderet risiciene i sine engagementer og dermed ikke opgjort boniteten af disse og de deraf afledte nedskrivninger korrekt.

Dette skyldes, at banken generelt er for optimistisk i sin vurdering af kundernes økonomi og fremtidige indtjeningspotentialer. Banken har dermed i utilstrækkeligt omfang konstateret OIV på de gennemgåede engagementer.

Hertil kommer, at banken har haft metodiske fejl i sine nedskrivningsberegninger samt tillagt de fremtidige indtjeningspotentialer for stor værdi, som regnskabsreglerne ikke hjemler mulighed for.

Af bankens 60 største engagementer har Finanstilsynet konstateret 27 engagementer med OIV. Banken havde selv konstateret OIV på 16 af disse. Desuden har bankens OIV-engagementer betydelige blankoelementer.

På baggrund heraf har Fondsrådet truffet afgørelse om at påbyde banken mernedskrivninger på disse engagementer på 292 mio. kr. Hertil kommer nedskrivninger på bankens egne ejendomme på 20,6 mio. kr. og kursregu-

leringer på 6,2 mio. kr. Fondsrådet og Finanstilsynet påbyder derfor banken at foretage mernedskrivninger og kursreguleringer for i alt 319 mio. kr.

Det er Finanstilsynets vurdering, at gennemgangen af engagementerne fra nr. 61 til nr. 149 tilsiger et mernedskrivningsbehov på 90 mio. kr. Henset til, at der ikke har været tid til en proces, hvor Finanstilsynet har kunnet gennemgå disse med banken, påbydes banken dog ikke at udgiftsføre disse nedskrivninger. De indgår i stedet som en del af solvenskravet.

Det er Finanstilsynets vurdering, at de betydelige mernedskrivninger skyldes et for optimistisk syn på kunderne. Hertil kommer, at bankens kreditstyring er yderst mangelfuld. Den mangelfulde indsigt gælder både kundens aktuelle økonomiske stilling samt de historiske forhold, der har gjort sig gældende for den pågældende kunde. Bankens oplysninger om de enkelte kunder er utilstrækkelige og kan vanskeligt danne grundlag for en dyberegående kreditvurdering.

Blandt bankens største engagementer kunne Finanstilsynet endvidere konstatere, at en række kunder med væsentlige svaghedstegn eller OIV fortsat havde lån i CHF. Det er usædvanligt, at Finanstilsynet i dag ser engagementer med væsentlige svaghedstegn eller OIV, hvor der fortsat er lån i CHF.

Bankens store engagementer er i vidt omfang til lokalt erhvervsliv og landbrug, primært mælkeproducenter.

I forhold til bankens udlån til det lokale erhvervsliv er det et gennemgående træk, at kunderne får meget lang snor. Flere af de store kunder har således tidligere fået akkord i banken med henblik på at reetablere økonomien i engagementerne. Disse har dog efterfølgende i flere tilfælde ikke udviklet sig som forudsat, og der skal derfor igen nedskrives væsentlige beløb på disse engagementer.

Banken har tilladt den negative udvikling i de pågældende engagementer at fortsætte ved at tilføre yderligere likviditet og bevillige rentenedsættelser.

F.eks. har banken på sit tredje største engagement gentagne gange bevilget engagementsudvidelser på trods af, at banken tidligere har gennemført en akkord på kunden. Denne kunde er ligeledes fortsat eksponeret i CHF.

For så vidt angår landbrugsengagementerne er det et gennemgående træk, at de gennem flere år har været svage både med hensyn til indtjening og evne til at frembringe likviditet.

Dette skyldes, dels at flere af landbrugene har investeret i 2007-2009 og derfor er tynget af en stor gæld samt fald i jordpriserne, dels en negativ udvikling i foder- og afregningspriser. Til trods for den længerevarende negative udvikling i de økonomiske resultater har banken ikke i tilstrækkelig grad fået igangsat de nødvendige tiltag for at vende udviklingen.

Banken er fokuseret på, at der i størstedelen af landbrugsengagementerne er potentiale for effektivitetsforbedringer og har lagt dette til grund for, at der ikke er OIV, trods negative resultater og egenkapital. Endvidere har banken i en række tilfælde overvurderet ejendommenes værdi.

Finanstilsynet har endvidere på inspektionen konstateret flere tilfælde, hvor engagementer burde have været konsolideret, men ikke har været det. Det er dermed Finanstilsynets opfattelse, at banken har flere store engagementer, som banken burde have indberettet til Finanstilsynet.

Det er således Finanstilsynets vurdering, at det er kendetegnende for bankens kreditstyring, at svaghederne i engagementerne ikke håndteres i tide, men at de får lov til at løbe længere end en sund kreditstyring ville tilsige.

Banken afsluttede i september 2012 sit salg af hybrid kernekapital. Finanstilsynet har undersøgt salget af disse med henblik på at afgøre, om reglerne om forbruger- og investorbeskyttelse har været overholdt. Konklusionerne af denne undersøgelse er sendt til banken dags dato og indeholder påtaler, påbud og risikoplysning om muligt erstatningsansvar.

Høring

Banken fik udkastet til afgørelse i høringen den 2. november kl. 11.

Banken har til høringen anført: "Bestyrelsen er ikke enig i at det er kendetegnende for bankens kreditstyring at "svaghederne i engagementerne ikke håndteres i tide, men at de får lov til at løbe længere end en sund kreditstyring tilsiger", som anført af Finanstilsynet. Hermed mener bestyrelsen at Finanstilsynet overser bankens meget betydelige kendskab til lokale forhold, herunder de enkelte kunders økonomiske forhold og udvikling. Disse forhold er, efter bestyrelsens opfattelse, af væsentlig betydning for et lokalt baseret pengeinstituts kreditbehandling.

Under de foreliggende omstændigheder agter bestyrelsen ikke at anfægte Finanstilsynets vurdering om bankens solvensbehov, således som foreslået af Finanstilsynet. Bestyrelsen tager udkastet til efterretning og er af den opfattelse af banken (såfremt Finanstilsynet fastholder sin afgørelse som foreslået) befinder sig i en situation som beskrevet i § 247, stk. 1 i lov om finansiel virksomhed."

3. Den konkrete vurdering af solvensbehovet efter påbudte nedskrivninger

3.1 Bankens vurdering

Banken tager udgangspunkt i den metode, Foreningen af Lokale Pengeinstitutter har beskrevet i foreningens vejledning om opgørelse af solvensbehov. Efter denne metode opgør banken sit individuelle solvensbehov til 7,0 pct. pr. 30. juni 2012. Henset til, at solvenskravet i henhold til lov om finansiel virksomhed er 8,0 pct., har banken opgjort 8,0 pct. som sit solvensbehov.

Henset til, at bankens solvensbehov i henhold til lov om finansiel virksomhed ikke kan være lavere end 8 pct., er bankens opgjorte solvensbehov upåvirket af de påbudte nedskrivninger.

3.2. Finanstilsynets korrigerede opgørelse af bankens solvensbehov ved sandsynlighedsmodellen

Under denne metode tager Finanstilsynet udgangspunkt i den af banken anvendte metode. Finanstilsynet korrigerer imidlertid de anvendte beløb, hvor Finanstilsynets vurdering afviger væsentligt fra bankens vurdering af risikoområdet.

Finanstilsynets korrektioner er alene rettet mod bankens vurdering af tillæg i solvensbehovet for så vidt angår kreditrisiko. Her tages udgangspunkt i den såkaldte sandsynlighedsmodel, hvor engagementerne bedømmes med en sandsynlighed for misligholdelse og et tab ved misligholdelse på baggrund af Finanstilsynets engagementsgennemgang. Herigennem opregnes en samlet kreditrisiko for banken.

På baggrund af Finanstilsynets beregninger efter denne metode opgøres bankens individuelle solvensbehov til 13,5 pct. efter udgiftsførsel af de påbudte nedskrivninger. De 13,5 pct. er inklusive de 90 mio. kr. som Finanstilsynet har reserveret på engagementerne fra nr. 61 til nr. 149.

3.3. Finanstilsynets opgørelse af solvensbehovet ved kreditreservationsmetoden.

Metoden er i særlig høj grad konkret rettet mod bankens risikoprofil på kreditområdet, idet det historisk har vist sig, at det er på kreditområdet, vanskelighederne opstår.

Kreditreservationsmetoden tager udgangspunkt i, at lovens mindstekrav på 8 pct. som udgangspunkt er dækkende for instituttets portefølje.

På bankens særligt risikofyldte engagementer opgøres således en forsigtig blanco, og der foretages en kreditreservation svarende til tabsrisikoen på de risikofyldte engagementer, som tillægges udgangspunktet på 8 pct. af de risikovægtede poster.

Det er herved antaget, at de fundne kreditreservations dækker risikokoncentrationen og kvaliteten af engagementerne. Det antages ligeledes, at der herudover er en normal portefølje af engagementer, der dækkes på normal vis af 8 pct.-kravet.

Til vurdering af solvensbehovet ud fra kreditreservationsmetoden gennemgik Finanstilsynet engagementerne med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) og engagementerne med væsentlige svaghedstegn blandt bankens største engagementer og de øvrige landbrugsengagementer af betydning.

På baggrund af denne metode vurderer Finanstilsynet, at bankens solvensbehov udgør 18,4 pct. efter udgiftsførsel af de påbudte nedskrivninger. De 18,4 pct. er inklusive de 90 mio. kr. som Finanstilsynet har reserveret på engagementerne fra nr. 61 til nr. 149.

Tabel 3. Samlet opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital og solvensbehov

Risikoområde	Bankens opgørelse af tilstrækkelig basiskapital	FT Sandsynlighedsmodel	FT kreditreservation
8-procents krav			164.950
Kreditrisici	164.950	258.356	213.535
Øvrige risici		19.809	
I alt	164.950	278.165	378.485
<i>Risikovægtede poster efter nedskrivninger (estimeret)</i>	2.061.878	2.061.878	2.061.878
Solvensbehov	8,0 pct.	13,5 pct.	18,4 pct.

Alle metoder er behæftet med usikkerhed som følge af de betydelige skønselementer, der indgår ved især engagementsvurderingen.

4. Konklusion

På baggrund af ovenstående fastsætter Finanstilsynet i henhold til § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed, krav om opfyldelse af et solvenskrav på 13,5 pct. Henset til at bankens faktiske solvens grundet de påbudte ned-

skrivninger og kursreguleringer er opgjort til 0 pct., vil opfyldelse af solvenskravet i vidt omfang skulle ske ved tilførsel af egenkapital.

Ulrik Nødgaard
direktør

Karen Dorte Abelskov
kontorchef

Bilag: Retligt grundlag

I henhold til § 124, stk. 1 og stk. 4, i lov om finansiel virksomhed skal pengeinstitutters bestyrelse og direktion sikre, at instituttet har en tilstrækkelig basiskapital og råder over interne procedurer til risikomåling og risikostyring til løbende vurdering og opretholdelse af en basiskapital af en størrelse, type og fordeling, som er passende til at dække instituttets risici. På baggrund heraf skal pengeinstitutters bestyrelse og direktion opgøre instituttets individuelle solvensbehov.

Solvensbehovet skal udtrykkes som den tilstrækkelige basiskapital i procent af de risikovægtede poster.

I bilag 1 til bekendtgørelse nr. 1399 om kapitaldækning af 16. december 2011, er de forhold, der skal indgå i pengeinstituttets overvejelser om fastsættelse af det individuelle solvensbehov, nærmere beskrevet.

Det fremgår her af bilag 1, nr. 40, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "Virksomhedens fokus ved vurderingen af boniteten skal være på den andel af engagementer, der udviser svaghestegn. Særligt gælder det på risiko-betonede udlån, kreditter og garantier, hvor der ikke er foretaget nedskrivninger eller hensættelser i regnskabet, eller hvor der kun er foretaget delvise nedskrivninger eller hensættelser. Hvis kvaliteten af udlånene, kreditterne og garantierne er forringet eller vurderes at være på vej mod forringelse, skal der tages højde herfor ved opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital".

I henhold til § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed kan Finanstilsynet fastsætte et højere solvenskrav end 8 pct.

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 197 af 27. marts 2006, at bestemmelsen i § 124, stk. 5, er en videreførelse af den tidligere bestemmelse, som giver Finanstilsynet mulighed for at fastsætte et individuelt solvenskrav. Det kan af lovbemærkningerne udledes, at Finanstilsynet alene vil fastsætte et solvenskrav, såfremt instituttets opgjorte solvensbehov ikke anses for at være tilstrækkeligt.

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 64 af 27. oktober 2004, hvor den hidtidige beføjelse til Finanstilsynet blev indsat i loven, at de forhold, som Finanstilsynet vil lægge vægt på ved opgørelsen af det individuelle solvenskrav, vil være de samme forhold, som bestyrelsen og direktionen skal lægge til grund for vurderingen af solvensbehovet. I Finanstilsynets vurdering vil der også kunne indgå en vurdering af ledelsen – herunder dens kvalitet og risikovillighed. Endvidere vil Finanstilsynet kunne foretage en sammenligning af de enkelte selskaber, hvilket også kan danne grundlag for tilsynets afgørelse.

Endelig fremgår det af lovbemærkningerne til L 64 af 27. oktober 2004, at såfremt Finanstilsynet fastsætter et solvenskrav, der er højere end den solvensprocent, selskabet har på tidspunktet for fastsættelsen af solvenskravet, vil selskabet få en frist til at opfylde det individuelle solvenskrav. Fristen vil blive fastsat individuelt i det konkrete tilfælde.

Konsekvenserne af en overtrædelse af solvenskravet fremgår af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, der har følgende ordlyd: "Opfylder et pengeinstitut, realkreditinstitut, fondsmæglerselskab eller investeringsforvaltningsselskab ikke kapitalkravene i § 124, stk. 2, 3, 5, 7 og 8, og § 125, stk. 2-5 og 8, og § 125 a, og har det ikke tilvejebragt den foreskrevne kapital inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, skal Finanstilsynet inddrage tilladelsen".

Sammenfattende tilsiger det retlige grundlag, at Finanstilsynet på et tidligt tidspunkt skal fastsætte et individuelt solvenskrav, såfremt en virksomhed ikke selv opgør det individuelle solvensbehov tilstrækkeligt højt.